

тикне народа да отвори училища въ всички градове и голѣми села.

Отваряне на габровското училище

На 20 юний 1832 г. Априловъ отишелъ при Никола Палаузовъ и се съгласили двамата да отворятъ училище за народа въ Габрово. Купили тевтери (книги) и всѣки отъ тѣхъ записвалъ по 2000 гроша годишна помощъ. Поканени били и други българи да дадатъ помощъ. Събрали се доста пари и на 23 мартъ 1833 г. тѣ наредили да се започне построяването на хубаво училище съ тѣхнитѣ пари. На следната година (1834) то било изкарано, а на 2 януарий 1835 г. то било осветено и отворено. Ученици били записани и учението тръгнало.

Това ново училище не е вече килия, нито частно, *а общонародно* за децата на всички българи.

На кой езикъ ще се преподава въ училището?

Гръцкиятъ владика въ Търново казалъ да се преподава на гръцки езикъ. Априловъ отъ Одеса веднага заповѣдалъ: не на гръцки, *а на български езикъ ще учатъ децата.*

Наредило се училищно настоятелство, което да назначава учителитѣ и да имъ заплаща отъ паритѣ, що даватъ Априловъ, Палаузовъ и други габровци.

Кой да бжде първиятъ учителъ?

Априловъ наредилъ да се повика отъ Самоковъ отецъ Неофитъ Рилски, който да се изпрати въ Сърбия и въ Букурещъ да види, какъ сж наредени новитѣ училища и по тѣхенъ образецъ да се нареди и габровското. Неофитъ Рилски посетилъ Сърбия и Букурещъ, изработилъ учебни таблици, съставилъ букваръ, читанка и други учебници, па ги донесълъ въ Габрово и той станалъ първи учителъ на новото училище. Тогава всички разбрали, че *всѣкакви хора не могатъ да бждатъ учители а само тия, които се изучатъ за това—които сж добри и обичатъ децата.*